

I Vanema rühma loodusega tutvustamise
konспект.

Tegevuse teema: " Muinasjutt jääpurikast. "

Tegevuse eesmärk: Anda lastele teadmisi vee ringkäigust
looduses.

Tegevuse aeg: 15. veebruar 1968.a.

Tegevuse koht: Tartu Linna VI Lastepeevakodu.

Tegevuse läbiviija: E. Murula. ~~Vaikla, V.~~

Tegevuseks ettevalmistamine: 1. Eelnevad vaatlused ja
jalutuskäigud. 2. Jääpurikas.

Tegevuse käik:

K: Hommikul, kui ma tööle tulin, nägin ma Ühe maja akna küljes
jääpurikat. Ma võtsin ta kaasa, et teile teda näidata ja temast
teile jutustada.

K: Vaatame, kui ilus ja särav ta on ! Pöörates teda valguse käes
ärrab ta vikerkaare värvides (näitan lastele).

K: Millise kujuga on jääpurikas? (pikliku kujuga).

K: Jah lapsed, jääpurikad on piklikud nagu porgandid, Ühest
otsast on nad jämedamad teisest peenemad.

K: Mis te arvate, kumma otsaga ta kinnitub aknalaua, rüüsta
või veereni külge? (jämedama, peenema).

K: Jääpurikas kinnitub jämedama otsaga aknalaua külge, sest
kui päike paistab ja soojendab jääpurikat, sulab ta alumine ots
peenemaks.

K: Kui me hoiame jääpurikat soojas peos, mida me tunneme?
(külm, kõva, märg) (annan katsuda).

K: Jääpurikas on kõva ja külm seepärast et ta on jääst. Märg
aga seepärast, et ta hakkab soojas peos sulama.

K: Milleks jääpurikas sulab? (veeks).

K: Mis te arvate, kas jääpurikad on kõik ühepikused? (Ei).

K: Missugused nad siin on (lühemad, pikemad).

K: Mõned jääpurikad on päris mehe suurused, mis ripuvad suurete
vabrikute katuserüüsta küljes. Need peab alla torkima, sest kui
need sulades alla kukuvad mõnele pähe, saavad inimesed väga hai-
get. Seepärast arge seiske kunagi rüüsta all kus ripuvad jää-

purikad. Vastake neid eemalt.

K: Lastele meeldivad väga jähpurikad ja nad tahavad neid su-
hu panna. Aga nüüd kuulake, ma jutustan teile ühe muinasjutu
mille ma kuulsin vanaemalt kui ma olin veel väike.

Jutustus:

Roomikul sõdeles lumi nii nagu oleks talv pildunud laialil
lõbusaid helmeid. Jähpurikas helkis kõikides vikerkaarvärvides
pükese khes. Ta rippus suure maha veerenni külrel.

"Te olete vist kalliskividest?" küsis tihane aupaklikult.

"Aga võib-olla on see jähpurikas magus nagu konvek,"
mõttles pois, kes lüks mõnda. Väikestele lastele tunduvad jäh-
purikad magusatena ja nad tahavad neid imeda.

Pois võttis kepi ja hakkas seda loopima jähpurika suu-
nas. Kull ehmasid linnud ja puu, aga kõige rühken veel veerenn,
kes kartis et pois viskab kogemata tema pihna. Peale selle lei-
dis veerenn, et jähpurikas kaunistab teda.

Äkki külas "trahh" ja jähpurikas kukkus alla. "Mina jäh-
purikas, mina jähpurikas!" hüüdis pois rõõmsalt, võttis kinda
kõest ja haaras jähpurika pihku.

Pois tõstis jähpurika suu juurde ja tahtis seda imema
hakata. Äkki nägi ta, et talle vaatavad otsa kaks helesinist sil-
makest. "Ära süü mind ära", ütles tasane hääl, "ma jutustan sul-
le palju huvitavat!" Pois oli väga imestanud ja küsis: "Kas sa
oled mõjutud?"

"Jaa", vastas nukralt jähpurikas. "Sina aga pühstaid mind ja ma
olen sulle väga tänuväärne selle eest. Ma palun, ära süü mind ära!
Ma armasta jooksta ja hüpata nagu sinagi. Kulle oi meeldi istuda
paigal."

"Sina armastad jooksta?" imestas pois veel rohkem. Sa
rippusid ju veerenn külrel!" "Ja, jaa, ma oleksin vist rippunud
ka seal suveni, kuni päike oleks mind sulatanud. Ma pole ju
kalliskivist, aga magusast suhkrust. Ma olen puhastest veetilka-
dest. Ma jutustan sulle oma loo! Kuula!"

"Me olime lühused veetilgad ja elasime Enajões. Koos pil-
jonite üdedega ujusime me Peipsi järve poole. Need olid mu elu
ilusamad ajad. Ainalt tuli ei andnud meile minutikski rahu. Mida
ta meist tahtis, ma ei tea. Kui me lõpuks sattusime Peipsi jär-
ve, ajas tuli vee suurteks laineteks, paadid ja laevad kõikusid

Ühes ja ainsa, aga meie veetilgad jooksin eelati ta eest Mra. Ükskord vaikselt suvepöial tuul vihaatas ja paiskas mind ootamatult kaldale. Me sattusime kuuma kivi peale, muutusime auruks ja tõusime kõrgemale, kõrgemale. J Kõrgel taevast hõljusime me valgetes pilvedes. Äkki tormas tuul jälle meile kallale. Pilv ei suutnud meid kinni hoida ja pillas meid soojade vihmapiiskadena alla maa peale. Me jooksin ühtsate ajakestena alla. Me ei kartnud maa all, sest seal oli väga huvitav. Me voolasime kiiresti, kiiresti. Äkki me sattusime torudesse. Torudes oli palju vett, terve jõke. "Ärge kartke", julgustasid meid vanemad veepiisad. Ja me jooksin, jooksin ja jutustasime igasuguseid lugusid.

Ühed veepiisad jutustasid sellest, j kuidas neid valati veduri aurukatlasse ja soojendati, seejärel muudeti auruks ja pandi külm terved rongid. Teised rääkisid sellest, kuidas neid saadeti radiaatoritesse, et soojendada inimeste elamuid. Me tahtsime väga teada, mis meid ootab. Algas meile meeldis, et meid on palju ja me voolame jälle ajakesena, ning tuul ei saagi meid kätte! Hiljem me tüdinesime sellest voolamisest ja olime rõõmsad, kui sattusime kitsasse torustikku. Hakkasime jooksa veel kiiremini kui enne. Kostus mingi heli. "Kraan keevrati lah-ti!" hüüdsid meile sõbrad, kes jooksid eespool. "Muid piisane vahadusse, piikese kätte!" Üht üelda tahtsime kõige rohkem öelda Rõõmke. Me oleks tahtnud ka liikuma panna suuri masinaid, aga juhtus hoopis lihtsamini. Me sattusime teekannu ja meid asetati tulele. " Oi kui palav !" nutsime meie. "Teevesi keeb!" ütlesid inimesed. Teekannust ajas juba suur auru vülja. "Jooksin Mra " hüüdsid meile sõbrad. Ronisime teekannu servale, lendasime auru ühknast vülja ja tõusime jälle kõrgemale, kõrgemale.

" Ah vaat kus te olete " hüüdis jälle tuttav kuri hül. See oli tuul. Ta teenis külma talve juures, aga talv armastab küiki külmutada. Külmutas kinni ka Rõõmke. Talv ütles sinult ühe sõna - ja me muutusime külma jähvurikeks ja jüime rippuma voerenni ührelle. " Te armastate piikest ja lilli! Muid rippuge siin ja ma puhun te peale nii palju kui mulle meeldib." Kui hüüdsid meid külma talv. Isegi piikesekiir ei saanud midagi parata, sest tuul ei lasknud teda meie juurde."

Jähvurikas jüi vait. Pärast aga lausus vaikselt. "Ma nut-sin mõnikord, mu piisad aga külmasid mu külge kinni ja tegid ni-kaunimake! Siis jüi jähvurikas püris vait ja poisas tundis, et ta sulab ta kätte. Äkki ta kuulis tasest sosinat : "Aitäh sulle

su kätte soojuse eest ! Mõile minu peale kui ujud jões, kui näd
kastetilkasid, kergelt valget pilvekest, sooja suveilma. Ja
poisi käe vahel polnud enam midagi.

K: Nüüd vaatame, mis on saanud meie jääpurikast! Näete, tu-
ba on soe ja ka tema on hakanud sulama veeks. Ka tema rõõmustab,
ej ta veeks sulas. Jutustage ka kodus isale emale ja õdedele
vendadele seda muinasjuttu!

K: Nüüd lähme õue ja vaatame kas me leiame ka õuest maja-
de küljest mõne jääpurika.